

Ess de d'oué ori in septimana: Joi-a si Do-
minéca: éra candu va pretinde importantia
materieloru, va esé de trei séu de patru ori
in septimana.

Pretulu de prenumeratiune.

pentru Austria:
pe anu întregu 8 fl. v. a.
„ diumetate de anu 4 fl. v. a.
„ patrariu 2 fl. v. a.
pentru Romania'a si strainatate:
pe anu întregu 12 fl. v. a.
„ diumetate de anu 6 fl. v. a.

ALBINA.

Prenumeratiuni se facu la toti dd. corespun-
dinti ai nostri, si de-adreptulu la Redactiune
Stationsgasse Nr. 1, unde sunt a se adresa
si corespondintiele, ce privescu Redactiunea,
administratiunea séu speditura; câte vor fi
nefrancate, nu se vor primi, éra cele anonime
nu se vor publicá.

Pentru anuuncie si alte comunicatiuni de in-
teresu privatu — se raspunde câte 7. cr. de
linia; repetirile se facu cu pretiu scadiutu.
Pretulu timbrului câte 30 cr. pentru una data
se antecipa.

Pesta, in 13 sept. n. 1871.

*Parisulu de la 9 sept. 1871 in còcia
nu mai e capital'a Franței!* Proieptulu
deputatului Ravinel pentru decapitali-
sarea Parisului si instalarea regimului
in Versalia, dupa o desbatere de trei zile
s'a primitu cu o imposanta majoritate
de voturi. Acestu proieptu este oper'a
partidei monarchice, carea in consciint'a
sa cea rea nu cutédia a se asiedia in Pa-
risulu insurectiunalu. Ca amici ai Fran-
ciei am spusu din capulu loculu ca de-
capitalisarea Parisulu este o dauna mare
pentru Francia atátu in privint'a mate-
riala câtu si in cea morala-socrala. In
cea d'antaiu pentru ca redicarea edifi-
cialoru nóue pentru atáte oficia costa —
— precum a socotitu nuu deputatu ce
combatu aspru proieptulu lui Ravinel —
celu putienu 20—30 milióne de franci!
In privint'a morala inca perde multu nu
atátu tier'a câtu regimulu ei, ce este in
detrimentulu consolidarii republicei si
in folosulu tendintieloru monarchice,
cáci poporulu francezu nu are, nu póte
avé incredere intr'unu regimu ce nu
resiede in centrulu naturalu, in centrulu
de atáte vécuri alu multu bantuitei pa-
trie. Parisulu este, si cu totu dreptulu,
pentru poporulu francezu unu nume far-
mecatoriu, unu nume cu putere atractiva,
e centrulu ideiloru prin cari s'a mantuitu
ómenimea, este laboratorulu in cari s'au
experimentatu ca ce póte unu poporu
daca voiesce. Parisulu nu este si n'a
fostu nici o data numai orasiulu Parisie-
racemu in celu a fostu inim'a Franței, cen-
tariu Rege'a ómenim', pre candu Versailles
este de câtu o vechia resiedintia de
crista memoria a regiloru demoralisati si
ai coruptiunei in tóta privint'a. — Daca
majoritatea Adunarii nationali vre se
stinga ori ce schinténa de revolutiune
din sinulu Parisulu, acést'a i va succede
numai prin satisfacerea santeloru aspira-
tiuni ale poporulu, si de feliu nu prin na-
busirea acelora si prin decapitalisarea
Parisulu. Dar macar se remana Versalia
pentru pururia resiedint'a regimulu, ge-
nuin'a, natural'a capitala, inim'a, sufletulu
Franței este si remane Parisulu precum
a fostu elu de la zidirea sa de catra
Galli, stramosii francesiloru, cáci nu nu-
mai resiedint'a regimeloru face unu ora-

siu de capital'a tierii, ci semburele po-
porulu, ideile sublime si luptele pentru
triumfulu acestora, cultura, spiritulu po-
poratiunei.

Septeman'a trecuta plati Francia
Germaniei a trei-a miliarda ca desdau-
nare de resbelu si astfel, in intielesulu
tratatiului de pace, departamentele ocu-
pate din prejurulu Parisulu s'au desier-
tatu de trupele nemtiesci. Se dice ca si
alte departamente se vor eva cuá câtu mai
curendu. —

Diáristic'a magiara, ce e dreptu, mai
vertosu de candu cu restituairea supre-
matiei unguiloru a supr'a natiunalita-
tiloru nemagiare, s'a inmultitu fórté si
noi romanii — cauta se marturisimu —
li stámu cu multu inderetu incátu pen-
tru numerulu foiloru politice. Dar cu
inultirea organeloru politice, se desvól-
ta totu mereu si grobianitatea, insolén-
ti'a magiara. In acést'a privintia laurea
o merita „Controlorulu“ lui Csernátonyi,
acestui simbolu alu neconsecintiei poli-
tice si carele in grobianitati, in limba
murduriala se póte dice cu totu dreptulu
minunea minuniloru. Contrariulu, de
mórte alu numitulu organu este „Re-
form'a“ magiara, cu care mai pe fie-care
di 'si dá in capu, numindu pe redacto-
rulu acesteia de „nebu“ si pururia
„biatu“ incátu totu pregiurulu lui meru-
sa a — vinu (!) candu serie articlii ce
nu-i vine la socotéla „Controlorulu“!

Ce ne face se amintimu aci despre
aceste dóue foi magiare — este modulu
scrierii loru despre noi romanii si a li
spune verde in ochi magiariloru, ca ori câtu
de „prostu“ si „ignorantu“ se fia poporulu
romanu — precum ilu apostrofá mai de
una di chiar „Reform'a“ — semtiu de
omenia si cuviintia, de soliditate si gustu
bunu posiede de diece ori mai multu
decátu fruntea intielegintiei magiare de
la „Ellenór“ si de diece ori mai multa
capacitate naturala decátu „cavaleres-
culu“ poporu magiaru, pe carele „Ref.“
ilu tiene de simbolu alu virtutiloru si
spiritulu cavalerescu. Acést'a declara-
tiune furamu siliti a o spune unguiloru
in generalu, éra unguiloru de la „Re-
form'a“ si „Ellenór“ in specialu, si furamu
siliti se improvisámu acést'a declaratiune
aci, in fruntea fóiei nóstre, pentru ca pré-

tare ne doru candu cetiramu tendentiós'a
descriere a poporulu nostru. Scimu si cu
dorere trebuie se marturisimu ca popo-
rulu nostru e multu inderetu facia de cele
lalte popóra civilisate, dar facia de po-
porulu magiaru — nu facia de intieles-
ginti'a némtio jidana magiarisata — ci
de poporulu adevratu magiaru, de a-
cel'a pe carele l'a adusu cine l'a adusu
din Asia, facia de acestu „cavalerescu“ po-
poru din Bakonya proverbiala, poporulu
romanu cu semtiu bunu si blandetia na-
turala póte servi de esemplariu

Dar se vedemu ce politica nalta a
mai escugetatu iscusitulu „Controlor“
ce sperantia are dlu Csernátonyi pentru
politic'a opostiunei marelui Tisza, ace-
stui dusmanu de mórte alu romaniloru.
Facia de rezultatulu alegeriloru cislai-
tane, numitulu diariu afla ca daca pre-
tensiunile autonomistice ale singurate-
celoru provincie austriace se vor incu-
viintia, activitatea senatulu imperialu
se va margini la cauzele militare, fi-
nanciarie si cele esterne; dar fiindu
ca aceste apartienu competintiei dele-
gatiuneloru, senatulu imperialu va ince-
tá de sine. Daca impacatiunea austria-
ciloru cu cehii se va essecutá cu tienerea
in valóre a pactulu magiaru de la 1867,
positiunea Ungariei facia de Austria ar
fi totalu conforma celeia aceloru lalte
provincie de coróna, si pentru aceea n'a
votatu nici chiar partid'a lui Deák. Impaca-
tiunea austriaca cu cehii deci ar produce
séu unu parlamentu comunu cu delega-
tiunele séu — daca acést'a ar avé o du-
rata mai lunga — ar nasce o perfepta
uniune personala.

Prin astfelu de combinatiuni vre se
deduca amintitulu diariu triumfulu
programulu opostiunei Ghiczey-Tiszaiane,
macar ca „Reform'a“ cea „capiata“ — pre-
cum o porecli mesterulu de condeiu
Csernátonyi — dovedesce „absurditatea“
aceloru combinatiuni. „Controlorulu“ in-
sa afirma de repetite ori ca realisarea
combinatiuneloru sale ar aduce „epoca
de aur“ a Magyarorszagului mare. —

Alalta ieri, in 11 sept, episcopulu
diecesei Alba-Regia, dlu prelatu Jekel-
falussy, carele in fanaticulu seu zelu ca-
tolicescu a avut insolentia d'a premer-
ge celora lalti domni prelati in publica-
rea dogmei de infalibilitate, fu trasu la

rspundere, la insarcinarea MSale a regelui,
naintea consiliulu ministerialu pentru
publicarea nóuei dogme, calcandu prin
acést'a jus placeti regii. Betranulu epis-
copu primu de la ministrulu presiedinte
Andrássy in numele MSale oara câtu
se póte de aspra dar a si meritat'o
santi'a sa.

Mane in 14 sept. camer'a represen-
tativa a Ungarici va tiené siedintia, in
care se vor decide obieptele ce vor avé
se se ié spre desbatere in siedintiele
urmatórie.

Va se dica Hohenwart a invinsu in
alegerile din Cislaitania! Ce amaru, ce
adenca dorere este acést'a pentru nemti-
siorii „fidele constitutiunei“ — germa-
nisatórie. „N. Fr. Pr.“ in „sacra“ sa in-
dignatiune se revólta chiar a supr'a nem-
tiloru, pentru ca „n'au vrutu se aplicé
cele mai aspre midilóce parlamentsrie
pentru afirmarea loru in stepanire!“
Feudal'a fóia „Vaterland“ din contra
afla ca nici o data n'a fostu poporulu
austriacu germanu mai fericitu de câtu
tocmai astadi. Dar nemtii contrari pac-
tulu de impacatiune condamna aceste
frase clericale, si spéra ca in cele din
urma éra si va se vina rondulu loru d'a
stepani, cáci „ei representa dreptulu si
constitutiunea.“

„N. Fr. Pr.“ firesce a cugetatu c'a
venitu timpulu d'a lapedá rusinea si d'a
afirmá ca poporulu jidano-nemtiescu in
vertutea prevalintiei sale culturale este
privilegiatu de la natura d'a domni a
supr'a celoru lalte natiunalitati, fiindu
ca némtiulu este mai invetiatu, éra jido-
vimea este némulu alesu alu lui Savaotu.
Dar tóte lamentarile sunt indaru, cehii
au invinsu, principiulu federalismulu are
se prinda redacina in Cislaitania. Egal'a
indreptare a natiunalitatiloru cauta se
devina fapta odata, cáci asiá cum a fostu
pan' aucma, nu mai póte remané si biat'a
Austro-Ungaria nu se póte consolidá.
Luptele cehiloru deci sunt incoronate
de celu mai splendid u succesu. — Don-
sii merita libertatea si nedependintia
loru natiunala, cáci prin virtutele loru
esemplarie si tenacitatea loru opostiuni-
nala ni-au datu nóa romaniloru esemplu,
cum trebuie se ne luptámu noi cu unguiri
ca se ni deo drepturile ce ni competu,

FOISIÓRA.

Disertatiunea

rostita la adunarea generala a asociatiunei transilvane
pentru literatur'a si cultur'a poporulu romanu tienuta
in Fagarasiu 1871, de Dr. Nicolau Popu, profes.
gimnasialu.
(Incheiare.)

Trecendu acum la cantecele natiunale
marturisescu cu destula satisfactiune, cumca
aici aflámu caracterulu nostru natiunala. Sim-
tiemintele de bucuria, de intristare, de piotate,
care s'an desvoltatu in poporu in decursulu
secliloru sunt esprese in spiritulu nostru natiu-
nalu. Ele diferéza dupa provincie. Asia de
esemplu diferéza doinele din Romania libe-
ra de cantecele de doru ale ardeleniloru. Di-
ferint'a acést'a 'si are caus'a in positi'a topo-
grafica.

Totdeun'a cantecele unui poporu asie-
diatu in siesu sunt, ca si simtiemintele lui, mai
blande, mai dulci, éra ale altui poporu asiediatu
printre munti sunt mai dure, mai iuti, mai va-
riabile. Este tocmai acea diferentia, care o a-
flámu între cantecele tirolesiloru, cari dedati
ou ecourile Alpiloru au nise cantece proprie
numite Jodele, si între cantecele germaniloru

asiediatu in siesu; si unele si altele au caracte-
rulu loru natiunala germanu. Asomene dife-
rentia aflámu si in cantecele de jocuri. Roma-
nulu dupa siesulu celu intinsu alu Romaniei,
espusu unei clime mai calduróse, e mai apli-
catu a intinde o hora si a se misca linu in
drépt'a si in stang'a, liuu dicu, ca si zefirulu
celu adeadia, batendu numai din candu in
candu cu pitiorulu in pamentu, pentru ca totusi
se-si verse foculu, ce-lu nabusesce. Romanulu
dintre muntii Abrudului insa fiindu mai iute,
mai sprintenu din caus'a climei mai aspre, se
arunca cu focu in stravechiulu jocu alu calu-
sariloru, fiindu ca in venele lui e sange info-
catu si fruntea lui o recoresce ventulu borealu
din váile muntiloru, si cum sunt jocurile, asia
si cantecele loru — sunt cu caracteru curatu
natiunala.

Una parte insemnata din cantecele ace-
stea este ingropata inca si necunoscuta publicu-
lui, si acestea se vor perde cu timpul, — o dauna
nereparabila pentru music'a nóstra natiunala.
— Dara ce dicu musica natiunala? Avemu
noi óre musica natiunala? Care i teori'a ace-
stei music'e? Dupa care sistemu? — Intre-
bári, care me aducu in perplexitate. Intre-
bári, domniloru, preste cari trecu toti aceia
cu mare usurintia, cari componendu câteva

cantece dupa melodie mai multu straine vor-
bescu cu emfasa despre music'a natiunala. Insa
se nu ne amagimu cu cuvinte frumo's, se nu
simu creduli, ca este in daun'a nóstra. Music'a
astadi nu mai este numai unu medilocu de a-si
esprimá simtiemintele, ci este arte, si candu e
vorb'a de arte, trebuie se marturisimu, ca ast'a
nu o avem. Se mi arete cineva unu opu de
arte compusu in spiritulu poporulu romanu!
Mi se va raspunde: Da, avemu cantece compu-
se de artisti renumiti, de unu Wiest, de unu
Flechtenmacher, de unu Mezzetti. E pré adevé-
ratu! avemu; insa compositiunile aceste sunt
pentru noi nesce compositiuni bastarde, cu ca-
re nu me voiu invoi nici o data, ca ele se între
in literatur'a music'e natiunale, daca vomu poté
vorbi vre o data de musica natiunala in sensu
mai strinsu. Numai atunci, candu voiu audi si
in sfer'a acést'a de nume romane, ca de unu
Mihaiu, Stefanu, Radu, numai atunci voiu poté
crede, ca se va produce ceva curatu natiunala.
Pana astadi ast'a nu s'a facutu, se póte face in-
sa, deca vomu dá mai multa atentiune acestui
ramu pana acum mai cu totulu ignoratu. Nu
potu dice, ca nu s'a facutu nimica in acést'a
privintia, cáci atunci asi face nedreptate u-
noru barbati romani, cari lucra cu mare zelu
pe acestu terenu, cum sunt dd. Georgescu,

Berdescu, cari au unele cantece intocmai ou
spiritulu poporulu romanu. Insa dnialoru au
poraitu de acolo, unde trebuia se fininu, a-
deca presupunu, ca cantecele nóstre se potri-
vescu intru tóte cu teori'a occidentala. Acést'a
nu e adevratu. Sunt in cantecele romane óre
care modulatiuni, cari se esprima in alte in-
tervale, ca cum sunt ele in teori'a occidentala,
pe care evitandu-le, perdu cantecele romane
multu din caracterulu loru. Stergo-i music'e
italiane modulatiunile ei, si i-ai luat caracteru-
lu. Asia dara mai antaiu trebuie directiunea
aflata, prin care se se esprime idiotismulu can-
teceloru nóstre, apoi compositiuni, si atunci e
sperantia de progresu.

Am aretatu starea nóstra in privint'a
canteceloru natiunale; me voiu incercá acum a
dá óre-care indegetari, ca se ne emancipámu
(incepu éra cu music'a bisericésca, cáci acé-
st'a are mai multa influintia a supr'a poporu-
lui), deca nu vremu se perdemu tesaurulu celu
mai scumpu alu unui poporu: cantecele si cu
ele tradiuniile strabne. —

Principiulu natiunalitatiloru predominéza
secululu nostru. Natiunile mari se consolidéza,
cauta se se elibereze de influint'a straina, 'si
unescu poturile sub unu sceptru, 'si pléca ca-
pulu inaintea unei coróne, se silescu a cresce

căci pan' acuma — de ce se nu marturisim? — pan' acuma noi romanii in urm'a capriciositatii unora „natiionalisti mari“ n'am insuflatu unguiriloru mai nici cătu respectu cu opozitiunea noastră. Unde eram noi acuma daca toti deputatii romanii erau adeverati reprezentanti ai poporului si nu lucră fie-care de capulu seu, pentru că densii nu vor se-si „supun a“ parerea loru individuala, si apoi omenilor egoisti li este greu a infrenă in cât u-va aspiratiunile loru personali.

Bucuresci, in 3 sept. n. 1871.

(Câte-va reflexiuni obiective amiciloru, precum si unora antagonisti ai mei.) Bagu scema că pentru cam cam imbrăntitu, am si cam tabăritu si m'am si cam lenevitu. Să fiu scusata deci că vinu atātu de tardiu cu aceste reflexiuni. Le facu numai din interesulu causei. —

Eramu in Carlovetti, candu intr'o buna deminētia me suprinse unu aru din „Familia“ cu unu portretu si o biografia a mea.

Ah! de câte ori mi s'a disu, in publicu si privatu, de romanii si de straini, că am — multe si mari slabitiuni. Si eu nu numai n'am negata nici un'a data acēst'a, ci — éta si la acēsta ocaziune vinu a face o recunoscintia publica!

Intr'altale multe slabitiuni am si acēa, că sum neumultamitoriu celoru ce me luda si me distingu. Nu spunu, ce o dreptu, unu lucru nou; altii de multu l'au constatatu si mi l'au imputatu; si asiā numai ilu recunosc.

O suta de adrese, subscribe de frati si amici, unele publicate — dūca la unu Ddieu, fora scirea mea, — le-am trecut cu vederea fora nici unu răspunsu.

Astfelu si fratelui Vulcanu de la „Familia“, pana astadi, atâte luni, i-am remasu detoriu cu o multiamita ce — dupa buna-cuviint'a conventiunale si indatenata, nesmintitu i competea pentru onōrea ce mi-a facutu insirandume in pretiuitulu seu organu intro cei multi demni si distinsi barbati ai romaniloru.

Repetu: cans'a este — o mare slabitiune a mea. Lasu apretuirei si inimei amiciloru si contrariiloru mei, a alogo, că — cofelin de slabitiune? Ingratitudinea chiar, séu — ambitiunea, séu dōra — desconsiderarea de astfelu de forme, usitate in viet'a publica, séu — si mai alta careva intipuire condamnabila a mea!

Observu numai ca momentu aleviante, in cătu pentru pecatulu ingratitudinii si desconsiderării că, desi am tacutu, pururiā in sa m'am stradaitu a-mi conformā portarea dorintieloru ce mi s'au espresu la atari ocaziuni.

De mustrarea pentru slabitiuneu ambitiunei sciu că nu este modu d'a scapā, pre cătu timpu stau luptandu seriosu in caus'a publica natiunale. Sciu că dēca mo grabiamu sē multiamescu, contrarii si antagonisti strigau: „Éta ambitiosulu, cum incuragiēdiu pe laudatorii sei! — Că am tacutu, potu sē dica: „Tace ambitiosulu, căci lund'a i-e pré putiēna, si astēpta mai multa!“

Inamicii si antagonisti, de candu e lumea totu astfelu au fostu. Este naturalu si — nimo

n'are sē se supere pre ei, căci ei urma cu acuratētia impulsulu naturai loru.

Numai de ar urmā in asemenea modu, cu aceasi consecintia impulsulu seu naturale si amicii causei noastre!

Si cu tōta marturisirea publica a slabitiunei mele, — firesce, totu pentru aceste slabitiuni, nici astadi nu vinu a multiamu — nici chiar dlui Vulcanu!

Si si in acēsta privintia ér numai ca momente aleviante mi permitu a observā, că — candu acū patru séu cinci ani dlui Vulcanu si unii dni colaboratori ai sei, de repetite ori m'au provocatu, sē li dau o fotografia si biografia a mea pentru a o publicā, espresu si cătu se pōte de seriosu li-am denegatu acēst'a, si candu unulu ore-care mi-a descoperitu că si-a procuratu o fotografia si — fiindu că publiculu cere, o va publicā si fora voi'a mea, cu o schitia de biografia, cum 'si va potē o procurā, ou am protestatu solenelu, adaugendu in fine — diumetate in gluma, că numai atunci asi potē sē tacu la publicarea portretulu ce-stiunatu, candu sub acēla nu s'ar scrie de cătu: „Unu romanu carele n'are biografia.“

Intr'adeveru, eu ndmiru pe dlui Vulcanu c'a potutu face si publicā o biografia a mea!

Slabitiunea ambitiunei mele este mare, precum arēta si aceste eseporatiuni; si dēca acelu filosofu, carele a pronunciatu că, precum unu corpu fisicu, cu cătu elu este mai mare, cu atāt'a si umbra-are mai mare, asiā si spiritulu, cu cătu este mai mare, cu atāt'a mai mari slabitiuni are, dēca acelu filosofu ar fi pronunciatu unu adeveru necontestabilu, apoi eu inca ar trebui se me bucuru d'unu spiritulu fōrte mare: — dorere in sa că acelu adeveru — nu este probatu! Ori cum eu marturisescu că asi dorf sē potu produce fapte demne d'o biografia. Dar atāt'a in sa este totulu; aci se marginesce totu meritulu meu. Éta o dovēda:

Societatea istorica din Geneva, de la an. 1865 in cōci de repetite ori m'a provocatu, sē-i tramitu o schitia a vietii mele, pentru a o publicā in maretulu ei opu „Istori'a barbatoru moderni, celebri, politici si de statu etc.“ La a dōu'a séu a trei-a provocare, — nu mai sciu, ocaziunalminte, am disu unu cunoscutu, sē scrie elu ceva acēlei demne societati; dar abiā am dis'o, candu m'am si cătu si — am revocatu.

Pentru că am sentitu pré bine că — n'am biografia!

Dlui Vulcanu că mi-a facutu si mi-a publicatu totasi o biografia, n'a facutu nimenu si nici causei nici unu servitiu; ba asi potē dice că a facutu chiar rou, — reu in totalu, neprivindu la neessactitatea dateloru speciali.

Intrebe Dsa pe multii mei contrari si antagonisti, 'si i vor spune, precum o spunu pretotindeni in publicu că — ori ce au disu despre mine bine si laudabilu, a esageratu séu si falsificatu; si intrebe pe amicii si consocii mei, si-i vor spune, precum insuni pe multi i-am auditu sprimendu-se că — „a facutu lucru pre cătu se pōte de slabu!“

Apere Ddieu ca eu sē credu că scriitorulu ar fi vin'a; nu, — vin'a sunt omenii,

faptele, timpulu si tōte alte impregiurari. Cine va prescrie omeniloru puntulu de manecare!

De esemplu: tocmai primescu nrulu 86 alu „Federatiunei“ cu „Epistol'a deschisa“ ce dlui Aureliu Maniu are placere a-mi adressā; aruncandu o fugitiva privire peste cuprinsulu ei in patru colōne, ce afū? Afū că, unele fapte ale mele, cari s'au pretrecutu in faci'a lumii si pe cari pana mai ieri lumea le privi de bune si adeverate, dlui Aureliu Maniu le canonisēdia de retaciri si mintiuni; unele putiēne conceptiuni si combinatiuni ale mele, pe cari la timpulu seu lumea romana le-a luat de rezultatu alu zelului si studialoru si solicitudinei mele natiunale, dlui Aureliu Maniu observa că eu si cu mai multi soci si amici, m'am pusu in detretulu carului natiunale, devenitu prin desastrele trecutulu in noroiu, si cu putiēnele mele peteri ilu impingu inainte seriosu si provocu si pe altii la asemenea, — elu striga in gur'a mare, că vreu se me facu conducatoriulu carulu; candu dlui Aureliu Maniu me vede prin adunari natiunale, prin Sinōde si Congrese, spriginindu cu constantia si seriositate totu ce mintea mi spune că e bunu, si me vede sptiginitu mai de toti, — elu striga că — sum uritu si parasitu de toti, si numai „fōrte putieni se-mai lasa sedusi de mine;“ — scorniturele si injuriile inamiciloru natiunali si ale unelteloru loru, pe cari tōta lumea romana le scie de mesteche malitiōse, dlui Aureliu Maniu le tiene de sant'a scriptura — si apoi dlui Aureliu Maniu este nru barbatu pré intieliginte, barbatu demnu si onorabilu; elu nu este essaltatu, elu nu este preocupatu de egoismu, ambitiune, patima si reutate; elu este, repetu, „barbatu intieliginte, demnu si onorabilu,“ si lumea scie din gur'a lui, carea nu s'a dedatu a vorbi absurditati, flēcuri si neadeveruri, ea scie acuma că — Babesiu este caus'a tuturor releloru noastre si a stasiariloru si ne'ntielegoriloru — susu si diosu si pretotindeniā: — si cum dlui Vulcanu facia de acestea potū intreprinde sē faca si sē publice o biografia a lui Babesiu, macar cu unu picu de lauda si meritu natiunale! Si éta că dlui Vulcanu prin acēsta temeritate a sa ajunse a-si compromite fōi'a sa, atātu de latita si popularia!

Nici unu moritoriu, dupa mine, nu merita sē i se scrie biografia, sē i se apretuiēscă faptele in vietia; cu atātu mai putiēnu unulu ce se ocupa de politica, si cu atātu mai putiēnu eu, celu ce am avutu ambitiunea si isolenti'a, d'a inoerā sē criticu trecutulu si presintele, sē alegu neghin'a din grāu, si sē aplicu rigōrea logicei pentru viitoriu; astfelu sē vatemu giuru impregiuru intr'ēga lumea istorica!

Éca caus'a pentru care onōrea ce mi-a facutu dlui Vulcanu, m'a suprinu neplacutu, — si pentru care eu nu me potu imbucurā si invol la adrese si manifestatiuni in favōrea persōnei mele, si — pentru care trebue sē reprobu raspicatu publicarea de atari in „Albina,“ in absenti'a mea.

Nimenu nu pōte fi suferitu, nimenu nu scapa de cele mai aspre insulte dintr'o cunoscuta parte, carele astadi in publicu cutēdia a-si redicā vōcea pentru Babesiu. Temisioreni s'au convinsu despre acēst'a de repetite ori.

Mai de curendu o patira amicii mei din pãrtile Mehadiiei si Orsiovoi. De aceea dorint'a si svatulu meu este, ca — cei multi-putieni, cãti consentu cu mine in lupt'a natiunale — sē taca si sē faca!

Pre nimenea sē nu amagiēscă si confunde aceea că — une ori eu insuni nu tēnu la acēsta regula, pe care o recomandū altora. Tocmai me abatu de la ea cãtu una data pentru a feri pe altii de reu, si o facu in casuri de extrema indignatiune, si — mai totdeun'a alunecu in excessu si — me cãiescu! Este pré bine sciutu că — pontru unu omu neegoistu nimic'a nu e mai greu, de cătu a se cunōsce si controlā si feri pe sine insui de reu. Mie dlui si amienlu Vulcanu, mai de unadi, mi-lu facu acēstu adeveru cătu se pōte de bine sentitu, un'a numai a gresitu, că a uitatu a spune, cumca de copiii mei, de famili'a mea totu n'a ingrigitu pan' acuma — nime altulu, afora de mine, si — asiā credu că famili'a mea nu este tocmai de totu negrigita.

In fine inea un'a, numai un'a de răspunsu dlui Dr. Aureliu Maniu.

Are deplinu dreptu că — nu sum de conducatoriu, si că — caus'a causelorū e ambitiunea mea. Decātu tocmai aci se cuprinde total'a desmintire a acusatuni darē că — tindu la conducerea natiunii, cătu nu potu in sa s'o apucu, pre cătu timpu nu voiū renuciā la ambitiune.

Dēca eu a-si tinde la conducerea natiunii, nu este sacrificiu ce n'asi aduce spre a o ajunge, si nimicu nu mi-ar fi mai usioru de cătu a-mi ascunde ambitiunea si a menagiā pe contrari in tocmai precum o faciū buna óra dlui Maniu, dar — de ce nu menagiez eu pre nime? de ce nu pactezu eu cu nici unu contrariu si antagonistu? Simpu: pentru că nu tindu la rol'a de conducatoriu, pentru că ambitiunea mea — este cu multu mai mare, este cu totulu alt'a de carea dlui Maniu si cei de o fire ca dsa — nici ideia n'au. —

Vinc. Babesiu.

Temisióra, in 7 sept. at. n.

(Adunarea generala a „Alumneulu rom. nat. din Temisióra“) a foatu otarita pe diu'a de astadi, pe candu s'a si adunatu unu numeru considerabilu de intielegintia. Dara venindu-li la cunoscentia, cumca Ilustritatea Sa dlui Episcopu Procopiu Ivacicovicu, ca presuintre cari nici naturalu alu institutulu de sub intrebare, tiune, din resco sē fia de facia si sē ne onoreze cu presuintre diulu seu in persōna, cu atātu mai vertosu, cu cătu de asta data au a se pertractā causo fōrte momentōsa, precum: alegerea comitetulu nou alumnealu, fiindu că mandatulu celui vechiu espira in anul acēst'a, s. a. — intielegintia adunata a otaritu, a amend adunarea generala pana la 25 sept. st. n. anul cur. fiindu că de presentu Ilustr. Sa dlui episcopu petrece la bai si nu pōte fi de facia.

Totu o data comitetulu fū insaroinatu cu publicarea acēstei otariri, precum si cu cele alte pregatiri pentru venitor'a adunare generala, ceea ce prin acēst'a se aduce la cunoscenti'a onor. publicu invitandu-lu ca sē binevoiesca a participā la acēsta adunare. *)

M. Dreghiciu m. p. Pavelu Rotariu presiedint. com. „Alum.“ notariulu „Alum.“

*) Onor. diarie natiunale sunt rogata a reproduce aceste sire si in colōnele lorū.

fi devoti natiunei lorū, nu lasa cu unu cuventu nimicu din vedere pentru ascurarea essistintiei natiunale. Natiunile mai mici sunt mai radicale, ba asi potē dice, că au ajunsu la extreme in acēsta directiune, fiindu că ele sunt mai amenintiate de catastrofa, care ca unu nuoru furibundu a inceputu se intunece orizontulu. Intielegu acea catastrofa, candu natiunile mari se vor aruncā a supr'a coloru mai mici. Ce vomu face noi, fiindu cuprinsi de acēsta catastrofa, fora nici o pregatire. Cum vomu potē mantui noi aceea, de a cãrei essistintia nici o data nu ne-am ingrigitu. In tōte privintiele activi! dar nu mai putiēnu si in ramulu despre care vorbescu. Asia dara ce o de facutu? Incepu éra cu music'a bisericēscă, căci acēst'a are mai multa infimintia a supr'a poporulu. Unu defectu destulu de bine simtitu in bisericile noastre este acea impregiurare, că cantarile bisericesci nu sunt fipsate prin semne vidibile, ci ele se invētia numai din audiu, si ni potemu imaginā, unde vomu ajunge, dēca nu vomu cugetā mai curendu la vindecarea acēstui reu. In Romania sunt ele intr'adeveru fipsate pe bas'a unora teoriē, care dupa cum am disu mai susu, nu potu duce la nici o perfectiune, afora de aceea, notele aici aplicate nu sunt destoinjce de a espriā ori-ce modulatiune in

cantare. Modulatiunile si aici se invētia numai curatu din audiu; lasa prin urmare cantaretiloru voia libera de a modulā, cum li place, de aici urmēza apoi inchipuirea preste mesura a cantaretiloru, cari crediēdu-se toti de virtuosu se imbala, care de care mai multu se intortochiza cantarile, asiā incātu pe unu omu putiēnu cunosceatoriu de musica, in locu sē-lu impresiuneze cu pietete, ilu pocnosce risulu. Nu sum nici decātu pontru emiteria radicala a cantariloru orientale din biseri'a noastră, din contra pontru pastrarea lorū, căci in ele se afla unu materialu imensu de munica, care, regulandu-se dupa o teoriā rationala, pōte servi de isvoru pretiosu pentru infrumsetiarea servitiului bisericescu, pentru că o melodia cătu de simpla, insocita de armonia, de acōrde, devino imposanta; cu atātu mai imposanta ar deveni music'a noastră bisericēscă, căci unele melodie sunt de frumsetia rara, asiā incātu unu compositoriu bunu ar face din ele capu-de-opere; si acēst'a o diu din esperintia; de órece m'am ocupatu multu timpu cu cantarile bisericesci si adēca chiar cu teori'a lorū studiandu-o mai multi ani din psaltichia.

S'au facutu mai multe incercări, pentru ce sē se puna cantarile liturgiei in quartetu, dintre acestea se apropia mai multu de ideia

cantariloru bisericesci compositiunea lui Randhartinger, care se canta in Viena, la Sibiu si la Brasiovu.

Randhartinger a compusu acēsta liturgia, dupa cum i-a cantat'o unu cantaretiu grecescu. Cătu corespunde pe deplinu este acea impregiurare, că cantaretulu nu cunoscea teori'a occidentala, éra compositorulu n'avea ideia da cantarile orientale. Compositiunea dlui Musicescu, care a aparutu in dilele acestea, nu corespunde de locu, că este unu aglomeratu de acōrde, fora de a afū macar urma din melodiile bisericesci. — Asiā dēca este o necesitate imperativa, că cantarile bisericesci sē se stabilēscă si sē se fipseze pe notele occidentale, evitandu-se ori-ce intortochiari, caro nu se potrivescu cu spiritulu musiciei ca arte, si de autoriulu unei atari fipsari afū eu capabilu numai unu atare barbatu, care are cunoscentie fundamentale si de music'a occidentala si de ce orientala. Avendu o data melodiile fipsate si acomodate dupa acēsta teoriā natiunale, nu va fi greu a le pune in armonia, căci e deplinu constatatu, că numai o astfelu de cantare pōte se destepete pietatea, de care trebue sē fie petrunsi crestiniā la servitiulu divin; in modulu acēst'a va avē in scurtu timpu servitiulu nostru bisericescu unu caracteru solemnū si

deplinu corespunditoriu scopulu. Noi, car prin eluptarea autonomiei, prin organizatiunea, cea salutară a bisericiei noastre i-am asigurat o prosperare in floritōria, trebue sē ne ingrigimu, ca sē i dāmu unu vestmentu acomodat spiritulu modernu, si ast'a o privescu eu de unu medilocu principalu pentru de a implini lacun'a ca essista in cultur'a noastră, căci audiēdu omulu din fraged'a-i copilaria o cantare regulata, se desvōlta gustulu de musica si asiā se pōte generalisā si la noi, ca la alte popōre, acēsta arte divina. —

In legatura cu ceea ce am disu de cantarile bisericesci aducu si cantarile natiunale cu acelu adaus, că aici s'a facutu unu inceputu mai bunu, adēca s'au compusu multe cantece in spiritulu nostru natiunale, aplecandu-se teori'a occidentala cu notele ei, regretu in sa si aici mai antaiu fipsarea unei teoriē, stabiliroa unei directiuni, pe care sē potemu propasi, ba sē fimu siguri de progresu. Spre scopulu acēst'a recomandū tutu grupu barbatoru acelor'a, cari se ocupa seriosu de musica, ca sē caute sē faca colectiuni din cantecele vechi romanesci nu numai in Romania, ci in tōte unghiurile locuite de romani, sē li studieze, sē strabata in spiritulu lorū, sē li afle originalitatea lorū. Si ast'a din dōue cause momentōse:

Fratilor! Ilustrii barbati ai natiei noastre de rel. gr. res. din intrég'a metropolii in Congresulu nostru nationalu din anulu 1870 au statoritu unu Regulamentu scolaru provisoriu. — Acestu Regulamentu e pusu in lucrare in unele parti din diecesele sufragane, — pre candu la noi in archidiecea sinodulu de astu anu a otaritu, ca acelu Reglimentu sè fia desbatutu si cu alti barbati devoti scolii si bisericeii, precum si de invetiatori insisi in conferintiele loru anuale. Parerile cestoru din urma inspectorulu districtualu pana in fauru 1872 le va asterne maritulu consistoriu spre orientare. —

Conferintiele noastre in tractulu Dobrei, conchiamate pre 16 si 17 sept. s'au amenatu de par. Protopopu Ioanu Tapiu numai pentru ca fiecare invetiatoriu se aiba timpulu de a studia acea lege scolaru ca in conferintia se-si póta dá parerea a supr'a aceleia. Cestiunile inouviintiate de mar. consistoriu pentru desbateri sunt:

a) Religiuinea facia cu timpulu molipsitoriu alu civilisatiunei moderne;

b) Recensiunea a supr'a cartii de lectura a profesorulu Joaou Popescu;

c) Recensiunea asupra manualulu de limb'a germana pentru scolile rom. gr. or. polare si capitale, lucratu de Ioanu Dorca directoru la scol'a capitala din Satulungu;

d) Independintia invetiatoriloru confesionali, si a scoliloru confesionale facia de legea statulu scolaru si organelu acesteia; si

e) Emanciparea invetiatoriloru confesionali de sub ierarhia bisericesca, nu altereaza organismulu constitutiunali alu bisericeii noastre? —

Fratilor! Din aceste vedemu ca superioritatea nostra scolaru s'a ingrigitu ca la o lege ce taia in sfera nostra se damu si noi concursulu nostru.

De s'ar aduce tote legile numai cu aprobarea celoru competinti! Dómne fericitii am! — Asést'a e adeverata constitutiune!! —

Se studiámu deci lina regulamentulu si cu franchetia se ni descoperimu parerile, intréandu unde-lu vomu aflá mancu, si acést'a se facem in tota privint'a, cáci dupa ce se va intari Regulamentulu de lege, atunci in casu de intrebasare, plansorile nostre contra scaderiloru lui vor fi adresate catra noi insino.

Mi iéu voi'a deci a vi descoperi unele pareri, cari ve rogu se le luati in consideratiune si pana la conferintie.

Sum de parero cá: In fie-care tractu protopopescu sè se infintieze unu scaunu scolaru tractualu, in care scaunu scolaru invetiatorimea se fia representata cu $\frac{2}{3}$ era $\frac{1}{3}$ so fia representata de alti barbati alesu de invetiatori, cari potu fi preoti ori si alti mireni zelosi pentru scola; — acestu scaunu scolaru sta sub Senatulu scolaru, ca foru de I. instantia.

Agendele acestui scaunu scolaru sè fia pe teronulu scolaru aceleasi, cari sunt pentru Scaunulu-protopopescu pe teronulu curatu bisoicescu — exceptis excipiendis. —

Foloséle acestui scaunu scolaru tractualu sunt de mare importantia, d. e. diferintiele si neplacerile escate intre invetiatori si alte persoane private, lo-ar judeca acestu scaunu scolaru; la investigatiuni contra unu invetiatoriu ori in alte cause socialare sè fia in comisiune si invetiatorimea representata; concursule in dividiloru celoru ce voescu a ocupá una statiune vacanta din tractu, le va esamina acestu scaunu scolaru, va recomandá comunei, respective comitetulu parochialu, din cei mai cualificati concurenti, — va esamina alegerea, si asiá o va asterne senatulu scolaru spre aprobare si intarire. —

Acestu scaunu scolaru va veghiá si a supr'a portarii invetiatoriloru atátu in morala cátu si intru implinirea chiamarii in oficiulu loru; unulu séu doi invetiatori mai demni, cari vor insoci pre Inspectorulu scolaru la esamenel anuale, cari vor observá propunerea invetiamentulu cu pruncii in scola, — defectele le va notá si le va asterne conferintieloru anuale ale invetiatoriloru tractulu. Astfelu invetiamentulu ar fi supraveghiatu si de invetiatorimea tractulu insusi.

In fruntea acestui scaunu scolaru se fia Inspectorulu tractualu.

Rogu pre fratii colegi si pre toti domni, cari se intereséza de sórtea scoliloru nostre si a invetiatorimeii, se esamineze acést'a cestiune, cari dupa convingerea mea ar usiorá si reali sá si chiamarea Senatulu scolaru.

Inca unu cuventu despre inspectorii tractuali ori cercuali.

Nu aflu cu scopu denumirea mai multoru inspectorii cercuali intr'unu tractu; parerea mea este, ca in fie-care tractu sè fia numai unu inspectoru tractualu; acést'a o dicu din acelu punctu de vedere cá scopulu nostru este a ne intruni dar nu a ne desbina, — si óre unu barbatu zelosu nu póte elu conduce unu tractu ca inspectoru? Astadi vedemu persoane cari si-au sacrificatu dilele numai pentru scola, — avisate la conducerea unu senguru cercu pre candu ar fi in stare a conduce mai multe tracturi, nu numai unulu, — astfelu de barbati se afla si intre preotime, si intre mireni.

Una pré modesta intrebare, — cá dupa lege este denumirea acestoru inspectorii tractuali?

Eu credu cá nu; cáci denumirea nu e corecta, nu corespunde constitutiunei nostre bisericesci, — constitutiunea nu suferu denumire.

Tote organelu de susu pana josu se alegu — de ce nu si inspectoratul tractualu? si acést'a se fia alesu de invetiatorime si alte persoane din tractu; numai asiá constitutiunea ori organismulu bisericescu si scolaru, dupa parerea mea, ar romané nealteratu si invetiatorii ar devoni recunoscuti ca unu corpu folositoriu era nu mortu.

Asia dara: Unu scaunu scolaru tractualu in a curui frunte se fia unu inspectoru tractualu alesu de invetiatorime.

Mai departe: in fie-care tractu se se infintieze unu reuniune fundatiunala, participandu fie-care invetiatoriu cu 2% din salariulu seu precum e cea din tractulu Dobrei, Lipovoi

si diecesea Caransebesiului, cáci asiá credu, cá s'ar poté pune basa la asigurarea materiala a invetiatoriloru si a familieloru lor. —

Rogu umilitu pre toti cei ce se intereséza de scolé, cu deosebire pe invetiatori si pe onoratele Redactiuni nationale, a se declará a supr'a vocei mele si a-si dá opiniunea despre parerile ce mi-am luatut libertate a le pune naintea onoratulu publicu.

Petru Fogarasiu.
invetiatoriu.

Varietati.

† (Necrologu.) Vasiliu cav. de Jacobi-ciu, tenente in regimentulu V. de artileria din Pesta, in 5 septembrie n. a. c. fu rapitu prin mórte grabnica dintre cei vii. Patri'a si natiuinea nostra au perdutu in ropausatulu unu fiu bravu; — sè-i dicemu deci cu totii: Fia-i tieven'a usior'a!

g. (Bibliografia.) A esitu de sub tipariu si se afla de vendiare in libraria lui S. Filtsch (W. Kraft) in Sibiiu a nou'a editiune, corésa si adausa, din „Elemente de istoria Romaniloru“ pentru scolile populare de A. Treb. Laurianu. Tipariulu curatu, ortografi'a cea mai noua a romaniloru ciscarpatini. Pretulu unu esemplariu legatu tiepenu este 30 cr; cumperandu-se insa mai multe esemplarie de o data — numai 37 cr. v. a. Ne abstienemu de la ori ce recomandatiune ulterioara, cáci nmele autorulu si reputatiunea sa pe campulu istoriei sunt destula garantia si recomandatiune. Avemu numai a ni sprimá dorint'a, ca acestu opu sè nu lipsésca din sirulu obiectelor de instructiune in nici o acóla poporala romana. Asia sè fia! —

† (Poporulu.) Sub acestu titlu apare in Bucuresci unu diariu nou, redactatu de dlu Basarabescu. De ocamdata acestu diariu ese numai de doue óri, dar se dica cá mai tardiu va esí de trei séu si mai de multe ori pe septemana. Programulu seu politicu „Presa“ ilu afla intru tote salutariu pentru binele si interesele tierii. Astfelu fiindu si daca numitul diariu va fi redésu totu ca in acesti doi óri si nu va fi inspiratu exclusivu de spiritulu de partide — ilu salutámu si noi pre dlu intreprinditoriu. —

— (Avisu.) Tinerimea romana din Bogsiamont. s'a decisu a arangia in 12/24 sept. a. e. unu balu impreunatu cu o piesa teatrala. Venitulu curatu e menitu pentru fondulu academiei romane de drepturi si alu teatrulu nationalu.

— (Referitoriu) la nou'a organizatiune a tribunaleloru de prim'a instantia si a judecatorieloru cercuale, ministerulu de justitia magariu a publicatu concursu in fóia oficiala pentru ocuparea posturiloru de asessori, vice-fiscali si judi cercuali. Concurentii la aceste posturi au de a-si asterne suplicele timbrate si proviedute cu documentele necesarie la ministerulu de justitia pana in finea lunei lui septemvre. Cei ce se coru in mai multe locuri séu petitiunéza pentru oficia diferite, au de a-si asterne suplicele in atâte copie, in câte locuri se ceru, séu pentru: câte oficia con-

curgu. Acei domni insa, cari au concursu pentru posturile pe presiedinte séu de fiscali, si nu s'au denumitu, si acum voiescu sè concurga si la aceste posturi, au de a se provocá numai la datu, fora a-si mai alaturá documentele. — Repórtele de rudenia intre oficiantii din acelasu ténutu inca sunt de a se aréta. Daca óre-care dintre concurenti vre sè se folosésca de favorulu prescriu in §. 26 alu art. de lego IV. din 1869, trebuie sè arete apriatu si detaiatu tote acele impregiurari si motive, pe cari si baséza petitiunea sa.

PROTOCOLULU

Siedintiei a X. extraordinarie ténuta din partea Directiunei Asociatiunei romane pentru cultura poporulu romanu in Aradu la 4 augustu 1871 st. n. In presentia

Directorelu secundariu: Joane P. Desseanu, ca presiedinte; a membriloru: Georgiu Dogariu, Vasiliu Paguba si Josifu Popoviciu. Notariu: Josifu Codreanu. —

75. Se cetesce scrisóra Consistoriulu diecesanu gr. or. din Aradu dtto 10 iuniu 1871 nr. 447/scol. 142 prin care impartasiescu Directiunei doue conspecte referitorie la docintii mai meritati si la scolile romane, cari nu sunt in stare a se provédé cu receretele recuisite si instrumente de instructiune. —

Decisu: Se ié la cunosciintia si va servi de materialu cu ocaziunea recurseloru intrande in urmarea concurselor, ce se vor emite spre publicare.

76. Se ié nainte declaratiunea fostulu notariu Petroviciu de dtto 29/6 1871 in causa dificultatiloru enunciate prin decisulu directiunali din 4 iuniu a. c. nr. 73.

Decisu: Nefindu directorele primariu de facia, acést'a cauza relegata la presiederea DSale speciale, desi a fostu defipta pe acést'a siedintia, de asta data nu s'a potutu pertraptá in meritu. —

Fiindu cá insa acést'a cestiune s'ar mai poté amena, presidiulu e insarcinatu a convocá una siedintia extraordinaria ad hoc, la care e rogatu dlu Directore primariu a participá.

77. Se ié nainte recercarea „Societatii Transilvania“ din Bucuresci dtto 28 maiu 1871 nr. 38, in privint'a a trei stipendie create de cáte 150—200 galbeni pre anu cu incepere de la octobru 1871 pentru studie la una din Universitatile din Francia séu Italia (ori Belgia), la care potu concurge junii romani de preste Carpati ori din care parte; — si róga pre Directiunea a primi si esamina petitiunile si atestatele concurentiloru.

Decisu: Se ié la cunosciintia si Directiunea primescu cu tota placerea a supr'a-si sarchin'a de a recomandá tenerii, cari vor recurge pentru aceste stipendie

78. Se ié nainte recercarea Comitetulu Asociatiunei romane din Transilvania pentru literatur'a romana si cultur'a poporulu romanu dtto 11 maiu 1871 nr. 109. in privint'a infiintari si sustinerei unei academii de drepturi pentru Romanii din Austro-Ungaria.

Decisu: Se ié la placuta cunosciintia si Directiunea acesteii Asociatiuni consimte intru

1. Pentru ca in modulu acést'a sè mantinu de periro unu materialu destulu de bogatu, pentru care ar fi o dauna, daca s'ar inmortentá in noianulu uitarei.

2. Pentru ca avendu-le pe aceste si studiandu-ti tote nuantiele, ne vomu scapá de pericululu, caruia suntemu dejá espusi, vedendu cá in o multime de cantece noue predominédia mai multu caracterulu musicii italiene.

Pentru colectiunea acést'a credu eu, cá este destoinicu éra numai unu romanu cu cunosciintie fundamentele de music'a occidentala, cáci numai acést'a va decopiá fidelu melod'ia ce o va audi. Numai romanulu póte se pertrundia pe romanu si in idei si in simtieminte; numai romanulu póte strabate in profundulu iniméi, de unde isvorescu simtiemintele fratelui seu.

Astfelu de colectiuni nu sunt asiá usioru de facutu, si nu se potu face de catra unulu, 2 séu 3, ci aici trebuie sè contribuimu cu totii mai antaiu la latirea musicii prin tote coltiurile romanismulu, ca individii crescuti si cultivati in musica sè culéga cantecele din coltiulu loru si asiá formandu-se sè formédie maretulu opu, din care sè studiámu si noi si strainii caracterulu cantececeloru romane, si de aici se începá literatur'a musicii nationala, cáci numai asiá

vomu poté mesurá progresulu facutu, déca vomu sci mai antaiu, unde am fostu. Asiá se creédia ori-ce literaturu. Au nu incepe literatur'a ori carei limbi cu datele cele mai vechi? Ce este istoria unu poporu, daca lipsescu datele antice despre originea lui, datinelo, naravurile lui, altu ceva de cátu unu fragmentu?

Totu asiá stá si cu colectiunile de cantece. Mai antaiu trebuie sè avemu nisco modele, sè le studiámu, sè le cunóscemu tote detaiurile, si de aici sè continuámu a compune altele noue. Ast'a, dupa cum disciu, nu o póte face unulu, doi, séu trei, ci cu totii sè contribuimu, si cum? Fórté usioru. N'avemu de cátu sè imitámu pe alte natii. Sè infiintámu in fie-care orasielu cáte o reuniune de cantari, cátu de mica, sè desvólte gustulu poporulu prin productiuni de musica, cáci e fórté tristu ca la unu poporu de 10 millióne de romani se esiste numai 4 reuniuni si si acestea numai la romanii din Austro-Ungaria, cáci dincolo, afora de asiá numitele conservatorii din Bucuresci si Iasi si de bandile tiganiloru, nu mai e nici unu institutu pentru cultivarea musicii; vine asiá dara pe unu millionu de romani o reuniune, in vreme ce la alte popóra, cum e d. e. la germani, numai in orasiulu Carlsruhe cu o poporatiune de 27.000 de locutori sunt 7 reuniuni de cantari. Din

proportiunea acést'a e destulu de evidentu, cátu este la noi de negligatu acestu ramu alu culturai. La popórele occidentale nu e comuna de óre-care insemnate, care sè nu posieda o reuniune, nu e unu barbatu de óre-care intielegintia, care sè nu cunóscu cátu de putienu acést'a arte. La noi poti sè-i numeri pe aceia cari potu gustá din acést'a placere sublima; noi suntemu satisfacuti, daca ne climperuescu fetele si nevestele nostre cáte unu cuadrilu, polca séu celu multu o horra nationala, si ah! de cáta importantia este music'a pentru unu poporu. Ea nobilitédia simtiulu, domolesce erudimea, rafinédia manierilo. „Curtoasi'a ce caracterisedia pe francesi e o urmare a cantececeloru loru dupa timpulu Trubaduriloru,“ dice unu scrietoriu francesu.

Mai adaugemu pe langa acestea si multamirea ce o posiede ori ce omu, care cunóscu music'a. De cáte ori n'are omulu lipsa de distractia, si cátu e de fericitu acelu, care si o póte face singuru intonandu vre-unu canteceu séu fantasandu pre vre-unu instrumentu. Acelu care nu cunóscu music'a, mi se pare, cá e mutu pentru simtiemintele sale, elu nu e in stare sè si le esprime, lipsitu fiindu de graiulu celu mai sublimu, de graiulu museloru. Afora de aceea comitemu unu pecatu de mórte in fie-care mo-

mentu, ce nu-lu intrebuintámu pentru latirea musicii in poporulu nostru, care, ca si celu italianu, este indiestratu de la natura cu talente eminenté pentru acést'a arte; si cáte talente se inmortentéza din caus'a indiferentismulu nostru. Astadi nu este arta pe lume, pe care sè se puna atátu pretiu, ca pe art'a de cantare. In vreme ce pictorulu, sculptorulu si alti artisti, afora de anii de studiu trebuie sè lucreze ani intregi la unu opu, pentru ca sè stórcu admiratiunea spectatoriloru, cantaretiulu cantaréti'a artista sunt in stare in fie-care momentu se triumfeze prin artea lor. De acést'a sa póte convinge ori cine va cerceté vre o opera mai insemnata din Europa, cum e cea din Milano, Viena, Berlinu, Parisu, Londonu etc., unde mii si mii de óre-ni, rapiti de farmeculu artisticu alu cantaretiloru, porumpu in aplause frenetice.

La lucru asiá dara domniloru! contribuiti si infiintati in tote orasielu reuniuni de cantari, cáci usioru se vor sprandé ele si prin sate, tramiti-vi fiii si ficele vóstre la insittate de musica, nu lasati din vedere cantarile la nici o scolutia, cá nu este studiu mai placutu pentru finitiele fragede decátu acést'a limba, limba dieésca. Sè ni unimu poterile, ca sè implinimu si acést'a lacuna in cultur'a nostra nationala, si in fine tragu atentiunea dloru membri ai acesteii asociatiuni, cá musele si cu deosebire Euterpe si Erato sunt indignate, cá asociatiunea nostra inca n'a contribuitu la edificarea templulu lor. —

tote ca principiile Comitetului Asociatiunii pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu din Transilvania — esprese in concluziunea s'a d'to Naseudu 8 augustu 1871 nr. 259, — si se decide a provoca pre toti colectantii Asociatiunii se lucre cu toate poterile si totu zelulu spre a castiga catu mai multi contributori la sporierea fondului infiantindei academie romane; nu altcum Directiunea va propune celei mai de aproape adunari generale, — pre langa recomandarea caldura a imbracisarii acestui scopu santu, — ca se se ofere si o suma pentru fondulu academiu din banii Asociatiunii. —

78. Se cetesce decisulu judecatoriei comitatense Crasiovieni d'to 8 maiu 1871 nr. 1824 in privint'a legatului de 400 fl. testatu de catra fericitul Dr. Demetriu Hatiganu.

Decisu: De ore-ce in acest'a privint'a de ja sa facutu conclusiune, decisulu se ie la cunosciint'a. —

80. Notariulu Codreanu propune de membru alu Asociatiunii pre dlu v. notariu comit. Joane Beliesiu in urmare dechiaratiunii sale d'to 14 maiu 1871 cu unu ofertu anuale de 2 fl. pre anii 1871, 1872 si 1873.

Decisu: Dlu Joane Beliesiu dupa modulu usutu se dechiar de membru alu Asociatiunii avendu a solvi ofertulu conformu statutulu — la perceptoriatulu Asociatiunii, era notariatu lu se incede cu estradarea diplomei pre langa solvirea tapsei de 50 cr. —

81. Notariulu impartasiesce decisulu de la Directiunea financiaria 22/10 1870 nr. 20145, prin care se face cunoscutu ca inaltulu ministeriu de finantie reg. ung. a reieptatu rogarea Directiunii in privint'a iertarei competintiei de 50 fl. dupa legatulu de 500 fl. testatu de catra fericitul Georgiu Popa.

Decisu: Serve spre cunosciint'a, si presidiulu cu notariatu lu se insarcinieda a face o rogare catra Maiestatea Sa ces. reg. apostolica, ca se se indure pregratiosu a scuti pre Asociatiune de solvirea acelei competintie.

82. Se ie nainte scrisoarea d'to Totvardia, 21 iuliu 1871. a protopresbiterelui Dlu Josifu Beliesiu, prin care face cunoscutu, ca comisiunea esmisa pentru censurarea socotiloru resultande din sortitur'a anului 1860, — se va aduna in localitate Asociatiunii pe 27 iuliu 1871.

Decisu: Serve spre cunosciint'a.

83. Se ie nainte raportulu perceptorelui Josifu Goldisiu, prin care substerne portretulu barbatului natiunei Joane Brateanu.

Decisu: Se ie la cunosciint'a si economulu Asociatiunii se indruma a-lu pune in rama, pentru care spesele se asemneza la perceptoratu. —

84. Se ie nainte recercarea judecatoriei comit. din Temisiora, d'to 26 maiu 1871 nr. 5968 prin care face cunoscutu ca fericitul Samuilu Jovitia a testatu in favorea fondului Asociatiunii unu legatu de 6 fl. si Directiunea se-si dee in privint'a primirei acestui legatu dechiaratiunea s'a la pertractarea din 14 iuliu 1871. —

Decisu: Serve spre cunosciint'a si pentru binefacatoriulu repausatu se esprima: „Se-si fia memori'a binecuvantata“. — decididuse a se introduce in registrulu binefacatorilor; era in privint'a legatului este a se face dechiaratiunea, ca acel'a se primesce conditionatu.

85. Notariulu impartasiesce tomulu III. din „Cavalerii noptii“, romanu istoricu tramisu de catra traducatoriulu Josifu Vulcanu pre lunga pretiulu de 1 fl. si postu-portulu.

Decisu: Se ie la cunosciint'a si se pred'a bibliotecariulu spre a-lu inscrie in registrulu bibliotecii, esprimandu-si Directiunea acea dorint'a ca domnii autori considerandu scopulu acestei Asociatiuni, incatu li vor ierta impregiurările, se binevoiesca mai multu gratuitu a don'a cate o bucata din opurile lor, ca asia se so pota cu mai mare inlesnire inavuti o biblioteka de natur'a acesteia.

86. Presidiulu face propunere in privint'a tienerii adunarii generale, resp. a preparativelor, ee sunt a se efeitui; si a nume se se publice prin diurnalele romane terminulu adunarii generale etc. in fine propune esmiterea unei comisiuni pentru facerea unui programu.

Decisu: Primindu-se propunerea acest'a se decide a se publica in toate diariile romane cumca adunarea generala se va tiené in 18 septembrie a. c. st. n. si dilele urmatórie in Lugosiu. Mai departe dlu advocatu Radulescu se

fia rogatu a face pasii necesari pentru pregatirea festivitatii si primirea ópetiloru; asiaderea este a se face cunoscutu autoritatii politice respective despre tienera adunarii generale in Lugosiu. In fine pentru facerea programulu se esmite comisiune sub presidint'a Directorelui secund. Joane P. Desseanu statoria din comembrii: Vasiliu Paguba, Josifu Popoviciu, Georgiu Dogariu si Josifu Codreanu.

87. Pentru autenticarea acestui protocolu se defige diu'a de 6 augustu a. c. la 5 ore dupa amediadi.

Acestu protocolu s'a autenticatu in 14 augustu 1871 in presint'a Dirdetorelui secund. Joane P. Desseanu, si a membriloru: Vasiliu Paguba, Georgiu Dogariu si Josifu Popoviciu, cu observare ca in 6 augustu nu s'a potutu autentic'a din caus'a neinfaciisarii membriloru receruti. —

Joane Popoviciu-Desseanu, m. p.
Directore secund.
Josifu Codreanu, m. p.
notariu.

Anunciu.

Renumitululu nostru pictoru academiu dlu Nicolau Popescu pune oper'a s'a cea mai arteficiosa, portretulu unui *cersitoriu caruntu* din Roma, la vindiare prin sortitura de loteria.

Acestu capu d' opera fiindu si publiculu nostru in mare parte cunoscutu, a fostu judecatu din partea comisiunii artistice a espusatiunii din Roma, de unu opu lucratu cu cea mai mare perfeptiune. Pretiulu unui astfelu de portretu se termina ad minimum la 600 fl. v. a.

Spre posibilitatea vindiarei in sa se edau numai 450 de sortiuri (losuri), cu 1 fl. sortiulu, dupa a caroru cumperare sortitur'a se va efeitui cu ocaziunea vre unei adunari seu petreceri natiunale din Lugosiu, Temisiora seu Aradu, in terminu pana la anulu non 1872.

Oonoratulu publicu este rogatu a imbracis'a sortitur'a acestei opere tramitiendu banii pentru losurile cumperande catra subscrisulu in *Versietiu*, carele porta afacerea sortituri.

Datu in *Versietiu*, in 7 sept. 1871.
Joanu Siepetianu.
adj. adv.

Anunciu.*)

Din partea subscrisiei Directiunii se aduce la cunosciint'a publiculu romanu, cumca terminulu defiptu pe 18 sept. a. c. pentru tienera adunarii generale a Asociatiunii natiunale pentru cultur'a poporului romanu — in Lugosiu, — din mai multe impregiurari impedecatorie s'au amenatu, si adunarea generala a Asociatiunii se conchiama pe 10/22 novembre si dilele urmatórie a. c. in Lugosiu, la care — acés't'a Directiune e de acea firma sperantia cumca, atatu DD. membri actuali ai Asociatiunii, catu si toti barbatii bine simtitori si doritori de promovarea acestui institutu natiunale, vor grabi a participa intr'unu numeru pre catu se va poté de frumosu.

Datu in siedint'a Directiunii Asociatiunii pentru cultur'a poporului romanu in Aradu, 8 sept. st. n. 1871.

Josifu Codreanu m. p. Antoniu Mocioni m. p.
notariu. directoru primariu.

*) Celelalte foi romane sunt rogate a reproduce acestu anunciu in colónele sale.

Anunciu.

Inscrierile respective essamenele de primire la preparand'a din Deva pentru anulu scolasticu 1871/2 se vor tiené de la 1—6 octobru a. c. stilulu nou. —

Vor fi primiti in institutu toti acei teneri sanatosi si intregi, cari au implinitu anulu alu 15 alu etatei si posedu din limb'a materna, din computu, geografia si istoria celu putienu atate cunosciint'e, cate se predau in celea d' antaiu 4 clase gimnasiali seu 3 clase reali. — Aceste cunosciint'e respectivii vor avé ale doved'i, seu presentandu unu testimoniu scolasticu, seu supunendu-se unui essamenu de primire; asemenea vor avé a-si document'a ctatea prin unu atestatu de botezu, ér integritatea fisica prin unu testimoniu medicale, ambele libere de timbru.

Cei ce ar dori a se impartasi si de beneficiale de statu (viptu, cortelu etc.), vor avé a produce unu testimoniu de paupertate, estradatu de administratiunea respectiva si intaritu de parochulu locale. —

Doritorii de a fi primiti in acestu institutu vor binevoi a-si tramite suplicele (provedute cu documentele amintite mai sus si stilisate catra „Consiliulu dirigente“), la adres'a subscrisulu in Deva celu multu pana la 25 septembrie a. c. stilulu nou. —

In fine mai amintescu ca junii romani vor ascult'a toate studiile in limb'a loru materna.

Deva, la 4 septemvre 1871.

Francoisca Koos,
Directoru.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu invetiatorescu la scol'a confesiunala gr. or. romana clas'a I. din *Fizesiu*, protop. Versietului, eparchia Caransebeaiului, se escrie prin acés't'a concursu. Emolumintele anuale sunt: a) 261 fl. v. a. b) 10 jugere pamentu din pasiunea comunala. c) 1 jugere din gradin'a scol'e e) 8 orgii de lemne si quartiru liberu cu 3 chilli. Doritorii de a ocupa acestu postu, vor avé a-si trimitte recursurile loru provedinte cu toate documintele prescrie, catra subscrisulu Comitetu parochialu pana in 19 septemvre st. vechiu in care di se va tiené si aliger'a.

Fizesiu, in 21. augustu 1871.

*1—3 Comitetulu parochialu.

Concursu.

Nro. 37—1871.

La concursulu pre 8 l. c. nepresentandu-se teneri in numeru de ajunsu, cari se intrunésca conditionele de primire ce le prescrie actulu fundatiunale alu fundatiunii Zsigaiene, au ramasu neocupate 5 locuri de elevi, pentru cari prin acés't'a se deschide concursu nouu pana la 24 septembrie st. n. a. c. Acei teneri romani gr. or. cari vor studi'a in gimnasiulu seu academi'a de Orade, si dorescu se fia primiti in numit'a fundatiune, au se recurga pana in 24 sept. alaturandu: 1. Testimoniulu scolasticu. 2. Atestatu de paupertate de la autoritatile politice locale, confirmatu de preotulu locului. 3. Adevierint'a de la medicu despre oltuire. Recursele astfelu intruate se le adreseze rsiimului Domnu Simeone Bica protopopu si presielintele Senatulu fundat. in Orade. Ar fi de doritu, ca recurentii se se infacisiese in persóna.

Orade, 8 sept. 1871.

*1—3 Senatulu fundatiunii.

Concursu

Pentru ocuparea postulu de capelanu pre langa parochulu gr. or. din comun'a Dieciu, protopresviteratulu Borosiu-Ineului, se escrie concursu cu terminulu pana la 28 septemvre a. c. v. Emolumintele sunt 1/3 parte din totu venitulu parochialu. Doritorii de a ocupa acestu postu au de a-si tramite recursule bine instruate in intielesulu Stat. org. adresandu-le Comitetulu parochialu.

Dieciu 22 augustu 1871.

Comitetulu parochialu

in contielegere cu dlu parochu locale si ca administr. protopopescu.

*1—3

Concursu.

Conformu conclusulu adunarii gen. a Asoc. transilvane, tienuta in 7—8 augustu cal. n. a. c. la Fagarasiu, p. 19, se publica prin acés't'a concursu la urmatoriele stipendie si ajutorie:

1. La doue stipendie pentru doi juristi de câte 150 fl. cu indetoria, ca acestia se implinesca lucrările de scrietori in cancelari'a Asociatiunii.
2. La doue stipendie de câte 400 fl. pentru doi ascultatori de filosofia.
3. La unu stipendiu de 400 fl. pentru unu ascultatoriu de politehnica.
4. La unu stipendiu de 400 fl. pentru unu elevu de silvicultura.
5. La trei stipendie de câte 50 fl. pentru trei gimnasisti.
6. La doue stipendie de câte 50 fl. pentru doi elevi la scol'ele reale.
7. La unu stipendiu de 50 fl. pentru unu elevu la scol'a comerciala.
8. La patru ajutorie de câte 50 fl. pentru 4 sodali de meseria, cualificati a se face maestri.
9. La diece ajutorie de câte 25 fl. pentru 10 invetiacei de meseria. — Terminulu concursulu pentru stipendie

si ajutoriele susu-insemnate se defige pre 10 septembrie dupa cal. nou anulu curinte.

Concurentii la stipendie de sub post. 1, 2, 3, 4, 5, 6 si 7 au de a-si asterne la subscrisulu comitetu; ana la terminulu mai susu indegetatu concursele lor, provedute cu urmatoriele documente:

a) carte de botezu, b) testimoniu despre anulu scolasticu 1870/1, respective concurentii la stipendie de sub post. 1, 2, 3 si 4 au se produca testimoniu de maturitate, si in casu candu vor obtiené vr'unu stipendiu, se dee reversu subscris de ei inis, prin carele se se deoblige, cumca dupa absolvirea studiilor vor servi in patria, incatu si vor afla postu corespunditoriu, si in fine c) testimoniu de paupertate.

De la concurentii la ajutoriele de sub post. 8, pre langa atestatul de botezu, se recere de la maistrulu resp. adevierint'a despre aceea cumca sunt cualificati de a se face maestri.

Er de la concurentii la ajutoriele de sub post. 9, pre langa atestatul de botezu, se recere adevierint'a de la maistrulu resp. despre desteritatea si diligint'a in meser'a cu care s'au ocupatu. —

Sibiu, in 26 augustu cal. n. 1871.

Comitetulu Asociatiunii transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu.

Publicare de licitatie!

Nro. 1705. ex 1871 c. f.

In urm'a decisiunii senatulu cartei funduari a comitatulu Zarandu de d'to 3 augustu a. c. Nro. 1705. se face publicamente cunoscutu, cumca pentru escontentarea pretensiunii esecuate, lui Izrael Kohn cu 196 fl. capitalu si accesoriele, cu dispusitiunea de mai susu s'a ordenatu a se vinde prin licitatiune publica averea imobile a esecutulu Trippa Nicolae a lui Joanu cuprinsa in protocolulu cartei funduarie a comunei Aciutia Nr. 52. A. I. de la nrulu cur. 1—7 pretiuita in 169 fl. 50 cr. v. a.

Actulu de licitatiune se va efeitui in 3 octobru a. c. si eventualminte in 3 novembre a. c. totdeuna inainte de amedi la 10 ore la cas'a comunale in Aciutia. —

Licitantii vor avé a depune la man'a delui esecuate unu vadiu de 10% de la sum'estimarei, diumetate din pretiulu cumperare va fia se solvi de locu, — era cealalta diumetate peste o luna, computandu-se acestu timpu de la incheierea actulu de licitatiune; celelalte conditioni se potu vedé seu la subscris'a autoritate, seu la judele de cercu din Aciuva Dan. Poppu. —

Totu odata creditorii hipotecari cari nu locuescu in apropierea subscrisiei auctoritati se provca a satisfice dispusitiunii §-lui 433. ponct. f. din procedur'a civile; precum se provoca toti aceia cari dorescu a-si validita eventualminte dreptu de proprietate, — seu prioritate la realitate de sub intrebare— a-si substerne aici aptiuiile de escendere in terminu de 15 dile sub incungiurarea urmariloru legali. —

Din siedint'a senatulu cartei funduarie a comitatulu Zarandu tienuta in Baia-de-Crisiu in 4 augustu 1871. 2—3

Concursu.

Deschididuse si a IV. clasa normala la scol'a tractuala confesiunala din Siria (Vilagiu), cu care ocaziune profesorulu din III. norma pasiesce in a IV. clasa, era pentru a III. clasa normala devenita vacanta, cu acés't'a se escrie concursu pentru unu suplentu, cu unu salariu anulu de de 250 fl. v. a. 100 fl. pentru quartiru si 6 orgii de lemne.

Cei ce voiescu a recurge, au a produce testimoniu despre absolvirea preparandie, testimoniu de cualificatiune, testimoniu despre absolvirea celu putienu a 4 clase gimnasiale, ori 3 clase reale, si atestatu de moralitate; recursule estu modu instruite sunt de a se tramite comitetulu protopresviteralu in Siria (Vilagiu) pana in 14 septemvre a. c. st. v.

Siria (Vilagiu), 19 augustu 1871.

Comitetulu protopresbiteralu gr. or. alu Siriei.

*2—3

Indreptare.

In nrulu 69 alu foiei nostre, in articulu „Numai mintea“ etc., alineatulu alu 2., sirulu alu 10. de sminta tipografica se dice „Quid gratis“ etc. in locu de „Quod gratis“ etc.